

Amb aquest conte volem retre un petit homenatge a la memòria d'un santvicentí que va portar el nom del seu poble i el de Catalunya fins al sostre del món. Un home que somniava aventures, un home carregat de valors. Uns valors que hem de saber transmetre als nostres infants i per extensió al conjunt de la societat.

Fragment de la presentació de l'alcalde Lluís Bisbal i Pujol

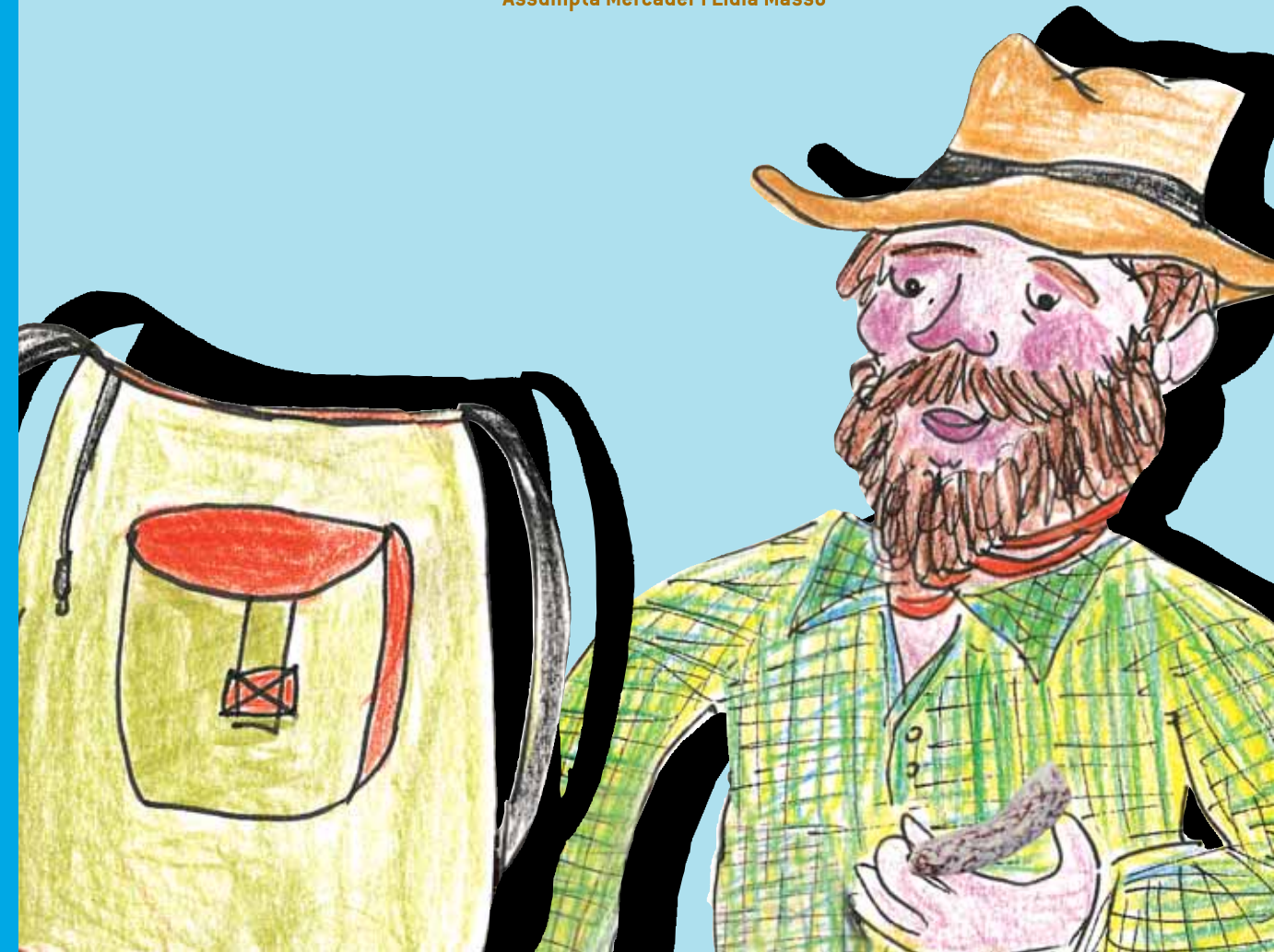

Amb la col·laboració:

Toni Sors, de Sant Vicenç de Montalt a l'Everest

Assumpta Mercader i Lúdia Massó

TONI SORS

Antoni Sors Ferrer va néixer el dia 22 d'octubre de 1949 a Sant Vicenç de Montalt. Fuster de professió, l'any 1970 es va fer soci de l'Agrupació Científico Excursionista de Mataró.

Els seus primers reptes alpinístics el portaren dels Pirineus als Alps, i dels Alps... a les muntanyes de més alçària del món. El 1975 va ser l'any de la seva primera expedició extraeuropea: l'expedició als Andes del Perú. No va aconseguir fer el cim però, un any més tard i ja com a cap de l'expedició Whakan 76, va coronar el Noshag (Afganistan) de 7.492 m. El repte següent, fer un cim de més de 8.000 m, el portà, l'any 1981, amb l'expedició catalana, al cim del Broad Peak (Pakistan) de 8.047 m. La mort del seu company i amic Enric Pujol, després de coronar-lo en una primera cordada, va estroncar el camí d'en Toni cap al seu primer vuit mil.

L'estiu de 1983, va formar part de la primera expedició Caixa de Barcelona a l'Everest, que en aquest primer intent no va aconseguir arribar a dalt de tot. Poc després, l'any 1984, va marxar cap a l'Himàlaia del Nepal, però, malgrat tots els esforços, tampoc va poder fer el cim del Lhotse Shar de 8.398 m. Com a premi al seu treball i esforç, el dia vint-i-cinc d'agost de 1985, formant part de la segona expedició Caixa de Barcelona a l'Everest, en Toni va petjar el cim de la muntanya més alta del món, juntament amb l'Òscar Cadiach, en Carles Vallés i tres xerpes.

El vint-i-set de setembre de 1987, mentre ascendien el Lhotse Shar, una allau a més de set mil metres d'altitud s'emportà per sempre la vida d'en Toni Sors, en Sergi Escalera, en Francisco Porras i l'Antonio Quiñones. Però la fatídica i enorme esllavissada no va poder acabar amb el seu ideari i els seus somnis, i així l'any 1990 una cordada formada per en Manu Badiola i en Carles Vallès va aconseguir fer el cim del Lhotse Shar seguint el projecte i la logística de Toni Sors.

Toni Sors, de Sant Vicenç de Montalt a l'Everest

Assumpta Mercader i Lúdia Massó

PRESENTACIÓ

Ja tenim aquí un nou Sant Jordi, i aquell projecte engrescador que vàrem iniciar, esmerçant-hi tots els esforços perquè en aquesta Diada tan significativa tots els nens i nenes de Sant Vicenç rebessin un llibre editat per l'Ajuntament, s'ha fet realitat un any més amb aquest conte que ara teniu a les mans.

El protagonista de la història que avui ens ocupa va néixer, com molts de vosaltres, a Sant Vicenç. Aquí va anar a escola, es divertia amb els seus amics pels mateixos indrets en què ara jugueu vosaltres, i em podeu ben creure quan us dic que somniava a viure mil i una aventures molt semblants a les que vosaltres imagineu ara. En Toni Sors, a qui de ben segur recordaran els vostres avis amb una motxilla carregada de pedres, enfilant les pujades del Montalt, tot i que ja no és entre nosaltres, continua estant molt present a Sant Vicenç. I no és gens estrany veure la seva figura “gegant” per les places i els carrers del poble els dies de festa gran.

En Toni, des de ben marrec, havia fixat els ulls, les il·lusions i el que més tard seria el seu projecte de vida en un punt de difícil accés: el cim de les muntanyes. Els seus companys de jocs somniaven a ser bombers, policies o potser metges. Però, ell el que més desitjava era poder arribar allà on quasi es pot tocar el cel amb la punteta dels dits, allà on la soledat es fa més present, malgrat que per arribar-hi calgui l'ajut i la col·laboració de molta, molta gent. El nostre amic va pujar una muntanya darrere l'altra, i els seus dits van arribar a tocar els núvols..., però els peus i el cap els tingué sempre ben afermats al terra. I la motxilla que de marrec carregava de pedres, la va saber omplir de camaraderia, força de voluntat, esperit de superació, respecte, responsabilitat, abnegació i d'una pila de valors que li obriren el pas cap als cims més alts.

Amb aquest conte volem retre un petit homenatge a la memòria d'un santvicentí que va portar el nom del seu poble i el de Catalunya fins al sostre del món. Un home que somniava aventures, un home carregat de valors. Uns valors que hem de saber transmetre als nostres infants i per extensió al conjunt de la societat. L'educació en els valors i la capacitat de fer-se un mateix serà sens dubte la particular Dama Blanca de cadascun dels nostres petits.

Lluís Bisbal i Pujol – **Alcalde de Sant Vicenç de Montalt**

Primera edició abril 2006

Edita Ajuntament de Sant Vicenç de Montalt

© d'aquesta edició Ajuntament de Sant Vicenç de Montalt

© del text Assumpta Mercader i Lúdia Massó

© de les il·lustracions Lúdia Massó

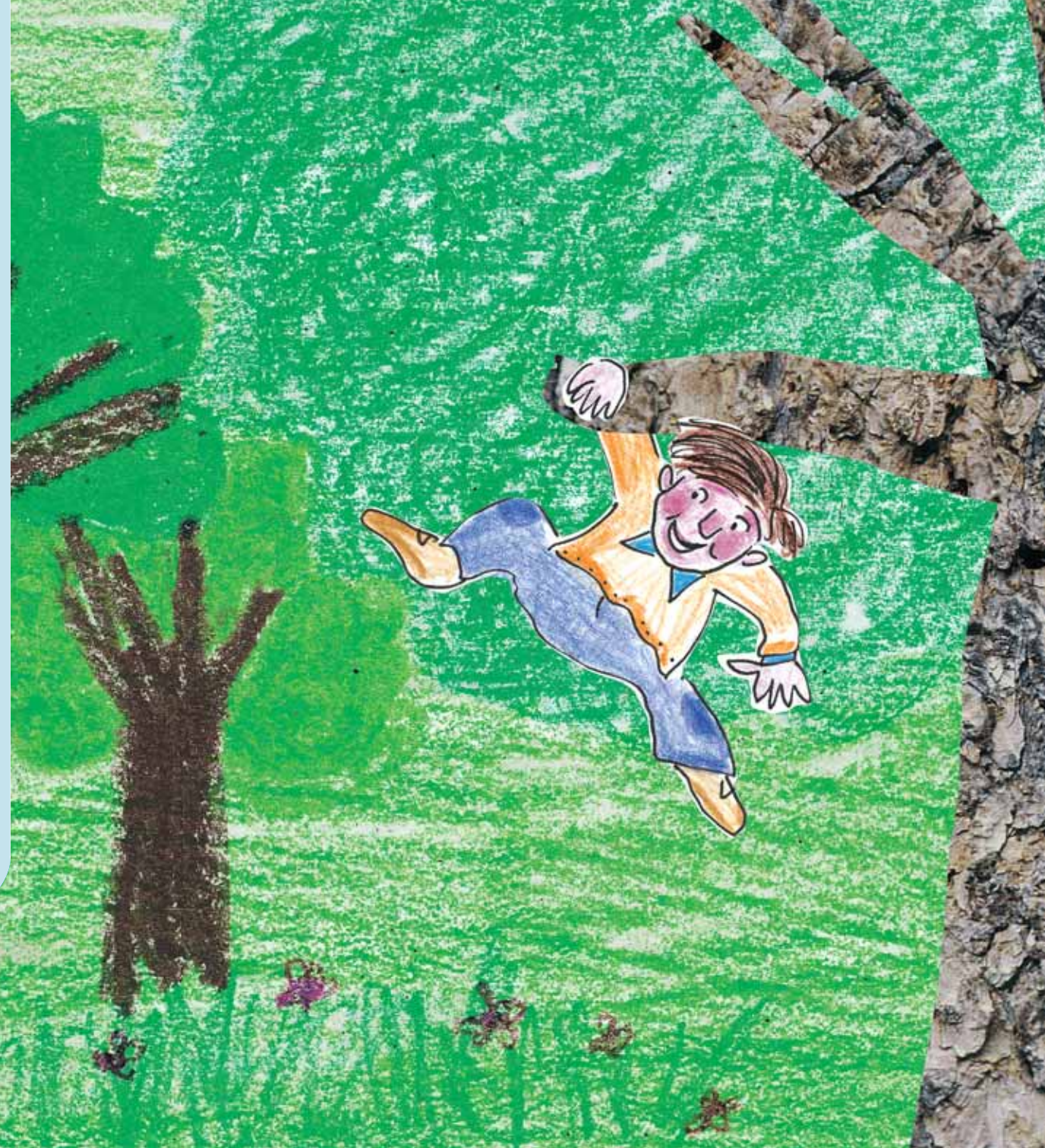
Projecte editorial de La Comarcal Edicions
(Dr. Samsó, 39 · Argentona · Tel. 93 756 07 20)

Disseny i impressió La Impremta d'Argentona

D.L. B-14214-2006

En Toni Sors va néixer el 22 d'octubre de 1949 a Sant Vicenç de Montalt. Encara no aixecava dos pams de terra que ja s'atrevia a enfilarse als arbres com una mona. Ja es veia a venir que li agradaria l'aventura. La primera vegada que va fer una sortida a la muntanya va quedar meravellat. Aquell sentiment d'amor a la natura l'acompanyaria tota la vida.

En Toni dedicava molt temps a llegir i ben aviat demanava a la mare que li comprés novel·les de viatges i aventures. Somiava viure'n ell també més endavant. Ho tenia clar: duria barret i barba com els exploradors!

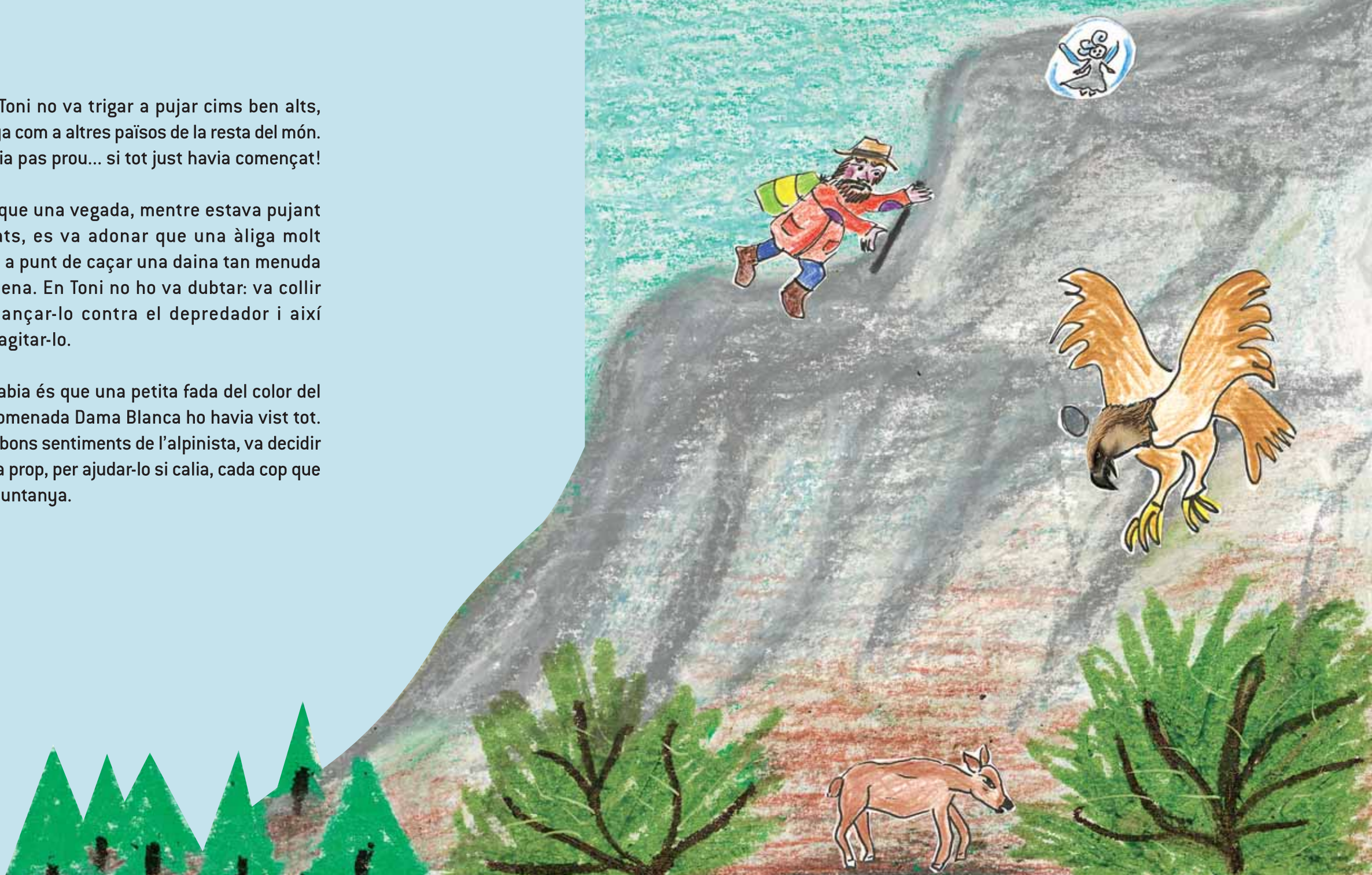
Quan va ser gran, treballava de fuster amb l'oncle. I el temps lliure l'ocupava únicament anant a la muntanya. La gent de Sant Vicenç es va acostumar a veure'l carregat amb una motxilla plena de rocs, disposat a pujar el Montalt. Si volia ser alpinista i arribar als cims més alts, s'hauria d'entrenar amb constància i esforç, acostumar-se a suportar la calor, el fred, el cansament i les incomoditats. Demanava a la mare que li tingués sempre a punt aliments de poc pes però energètics: fruita seca, fuet, melmelada, formatge... Li calia preparar-se bé per quan fes les grans ascensions.

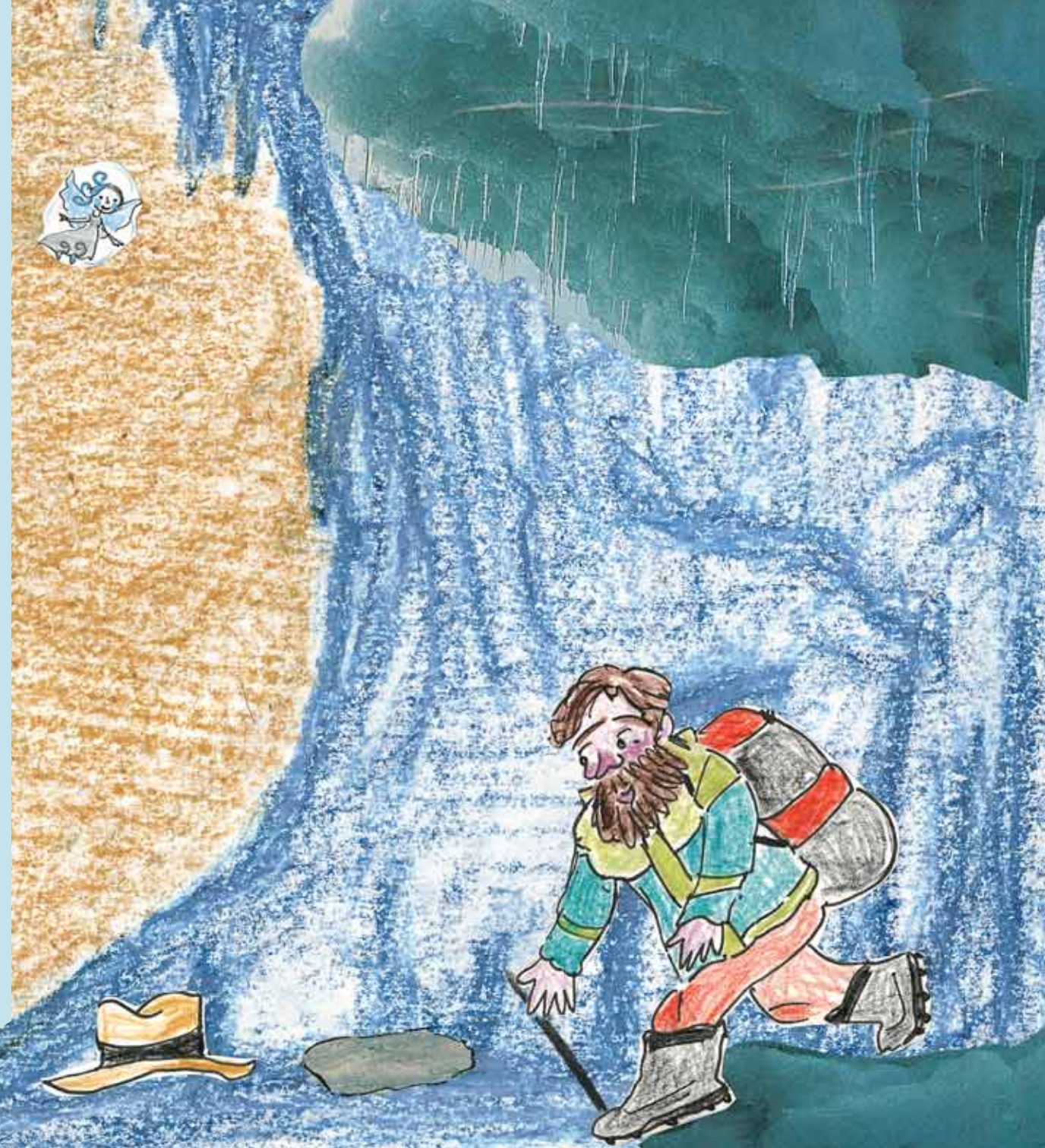
En Toni no va trigar a pujar cims ben alts, tant a Catalunya com a altres països de la resta del món. Però no en tenia pas prou... si tot just havia començat!

Heu de saber que una vegada, mentre estava pujant la Pica d'Estats, es va adonar que una àliga molt grossa estava a punt de caçar una daina tan menuda que li va fer pena. En Toni no ho va dubtar: va collir un roc i va llançar-lo contra el depredador i així aconseguí foragitar-lo.

El que ell no sabia és que una petita fada del color del gel i la neu anomenada Dama Blanca ho havia vist tot. Admirada pels bons sentiments de l'alpinista, va decidir que hi estaria a prop, per ajudar-lo si calia, cada cop que pugés a una muntanya.

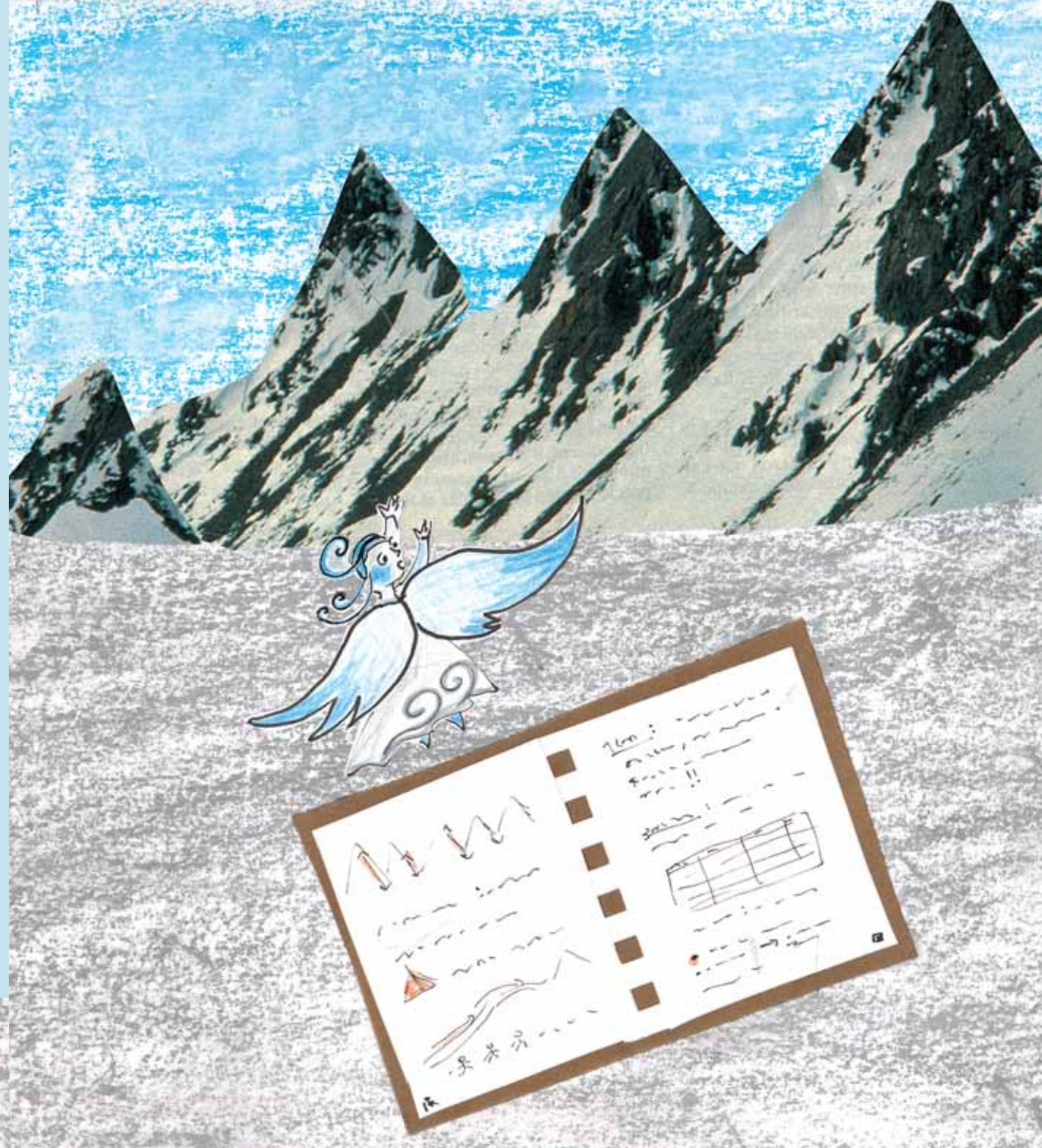

Va ser així com la Dama Blanca, aquell ésser minúscul que no es podia distingir entre la neu i el gel, va estar al costat d'en Toni. El va acompanyar fins als cims de grans muntanyes del planeta. Cal que sapigueu que més d'una vegada va impedir que l'alpinista caigués o prengués mal. La petita fada era un ésser màgic amb poca força, però amb gran enginy: l'avisava estirant-li la barba per fer-lo mirar a terra perquè ell no s'entrebanqués o li voleiava el barret cap endavant per advertir-lo d'un forat o d'una capa de gel relliscosa.

L'any 1985, en Toni va tenir l'oportunitat de formar part de l'expedició catalana a l'Everest. El grup pujaria per la banda nord de la muntanya, la més complicada. Ja ho havien provat feia dos anys, sense èxit, perquè a més de ser una ruta molt difícil, el temps no els va ajudar gens. En aquella zona de la terra els vents i les tempestes de neu són perilloses.

En Toni n'era el director tècnic, és a dir, s'encarregava de controlar el material d'escalada, els aliments i el necessari perquè tot rutllés. Duia sempre una llibreta d'anotacions. Un dia li va caure damunt la neu i es va mullar. La Dama Blanca, que no el deixava de petja, la va collir i va batre les ales una bona estona per eixugar els fulls. Va quedar ben rendida, la petita fada! I en Toni no es va adonar de res: quan va posar la mà a la butxaca, la llibreta ja hi tornava a ser.

El fet de pujar un gran cim vol dir mesos de preparació prèvia. Com més amunt, més dur. Per aquest motiu, l'expedició avança lentament i amb precaució i va fent parades muntant els diferents camps per recuperar forces o esperar-se en cas de tempesta. Per això, assolir-ne un és una victòria.

El dia 28 d'agost de 1985, en Toni i els seus companys ho van aconseguir: havien arribat al sostre del món, eren dalt de tot de l'Everest! L'esforç, la companyonia, la tenacitat i l'amor a la muntanya havien estat recompensats. L'emoció era indescriptible, sobretot en el moment de clavar la senyera per manifestar l'estimació per Catalunya. La Dama Blanca picava de mans per felicitar-los, però, és clar, els homes ni la veien ni la sentien!

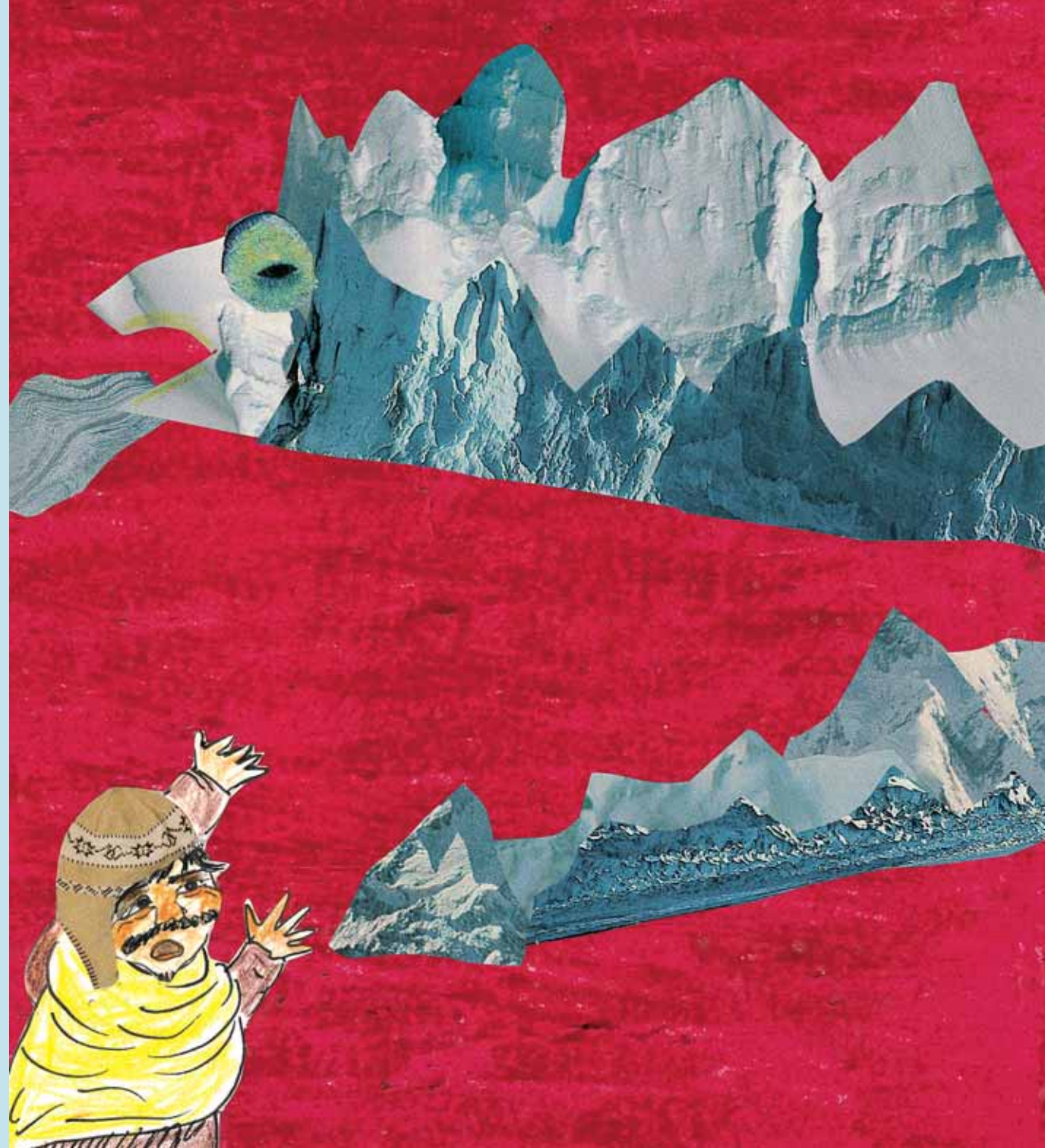

Durant la baixada, l'intens fred havia impedit al grup arribar al camp base. Haurien de passar la nit com poguessin, fent un forat entre la roca i la neu, on només hi cabrien asseguts. A en Toni se li va congelar un peu; quan la petita fada se'n va adonar, no va deixar de bufar en tota la nit intentant escalfar-li els peus i les mans amb el seu alè. Almenys va aconseguir que l'alpinista pogués caminar.

L'any 1987 en Toni va iniciar una expedició d'alt risc, al Lhotse Shar, al Nepal. El temps cru dificultava la pujada. Tot plegat convertia l'ascensió en una dura prova de resistència.

La Dama Blanca, espantada per les temperatures tan baixes, les tempestes de gel i el vent furiós, temia per l'expedició. Així és que va concentrar totes les seves forces màgiques per aconseguir que en Toni tingués aquest somni: es veia enmig d'aquelles muntanyes i els xerpes, els nadius que acompanyen els alpinistes, experts coneixedors de la zona, li explicaven atemorits que aquells cims del seu davant eren un enorme drac adormit cobert de gel i que si es despertava podia esdevenir-se un gran perill.

En Toni va entendre el significat del somni. La natura és viva, es mou i així ha estat sempre i l'ésser humà l'ha de témer i meravellar-se'n alhora.

Al cap d'uns dies, el 27 de setembre, una allau es va endur en Toni i tres companys més. La petita fada va intentar, en va, lluitar contra aquella força tan gran. Exhausta, només la consolava saber que en Toni ara formaria part del que tant estimava: la muntanya. Amb aquest sentiment, la Dama Blanca va convertir-se en una bonica flor de neu per sempre més.

A Sant Vicenç de Montalt, Toni Sors hi és molt recordat. Com a homenatge se li ha dedicat un monòlit, un pavelló i un gegantó amb barret i barba que ja cal que vigilin si no se'l volen trobar dalt d'un turó!

